

# ЧУДОМИР МЪЖКО Е

[chitanka.info](http://chitanka.info)

Две малки ярчета имаше Петко Душанът, две шаренки, писанки ярчета, които си приличаха като две близнчета. Да вземе един ден едното да се провере през някаква дупка, че да влезе на Бона Бодкина в двора и да разрови лука. Погнала го Бона с бръсналката, развикала се и то, горкото, тук ли, там ли, па се опитало да прехвъркне оградата, ама нали е малко още и слабовато, попаднало между две дъски на стобора, приклезило си главата и заврякало на умирачка. Чула го Душанка от къщи, изтичала, ама дорде се накълне и нахока, то посиняло и почнало да трепере. Извадила го, погледала го и като се убедила, че от него стока вече не става, отсякла му главата на дръвника и почнала, дорде е топло още, да го оскубе на купището.

Оскубала го жената надве-натри, очистила го, турила го в черното менче на веригата да ври за чорба и си продължила да кълне и пустосва.

Не щеш ли, по това време минал край тях надзирателят Кольо Сюртюкът. В нашето землище, хе долу там, оттатък корията, до Тунджа, направиха фазанерия. Всичко наредиха, както трябва, та се бяхме разритали за такова нещо и ни го скопосаха да въдят фазани, другите да ги ядат, а ний да гледаме. Та Кольо беше пазарен там да варди.

Правиха я, гледаха я, насаждаха кокошки над фазанови яйца, най-после се излюпиха едни никакви, дръгливи и разкращени пилета — да ги не погледне човек.

И натиснаха ги соколи, ястреби, човеци, та дорде пораснат — преполовиха ги и застлаха с перушина наоколо из върбалака. Някои казваха, че и надзирателят си похапвал от тях даже, та останаха да се щъкат тук-там двадесетина пилета още.

Тогава дошла заповед да ги гледа и пази като очите си Сюртюкът и хубаво да си отваря зъркалите, че изгуби ли се някое още, мястото му ще изистине неусетно.

И той почнал да ги отваря, когато трябва и гдето не трябва, и за щяло и нещяло.

Като минавал по това време, значи, край Душанови, на когото имал зъб още от войната, загдето го произвели ефрейтор три месеца преди него, съгледал перушината в двора и си рекъл:

— Хванах ли те аз тебе, сине майчин! Пипнах ли те! Чакай сега да ти подпаля чергата, че да помниш кога си пълнил голия си тумбак

със забранени царски птичета!

Намъкнал се тихо в двора, събрал една шепа перушина, разгледал я и като се убедил, че е от фазан, ударил направо в общината.

— Ето — рекъл — господин кмете, кой сълмува из фазанерията, и кой ни изпояде билетата. Никакви соколи — рекъл — никакви керкенеци, а направо пангалозинът Петко Душанът е правил тази пакост. Ето ти тази перушина — рекъл — събрах я от двора му и да не ме викат Сюртюк, ако не е фазанска. Тези дребните и меки перца — рекъл — са отдолу изпод крилото, а другите, по-едрите, са откъм гърба. Ако не излезе тъй, главата си давам! Доказателствата са налице — рекъл — не остава нищо друго, освен да наредите да го докарат под стража и да го турите направо в ареста без гаранция.

Гледал кметът перата, обръщал ги, пулил се и колкото аз разбирам от еврейски вестник, толкова и той от пера на малко фазанче, ама щом твърдял специалистът, наредил веднага да се повика Душанът, за да го подложи на разпит.

Намерили го пъдарите, довели го от нивата човека, питали го, разпитвали го, а той дига рамене, чуди се и сякаш нищо не знае.

Не се прави на три и половина — дума му Сюртюкът — ами си признай, за да ти е по-малка глобата. Тук работата е ясна. Доказателствата са в шепата ми. Не можеш никого излъга! Особено пък мене. Аз, дето се вика, съм ги насаждал, аз съм ги мътил, отглеждал и ги познавам перце по перце.

А Душанът го гледа изниско, пухти и дума кратко: А бе ти хубаво си я замътил, ама да видим кога ще се излюпи и накъде ще пропее, като порасне!

И пак дига рамене човекът, и пак сякаш нищо не знае.

Въртели го, сукали го да изкопчат нещо, па пратил кметът да извикат и жена му.

Отишъл разсилният, посрещнала го тя, разпитала го, изучила от край до конец работата, но нали е стара лисица Душанка, казала му:

— Почакай — рекла — драгинко Станчо, да хвърля някоя троха на кокошките, че не са клъвнали нищо от вчера, и ще дойда ей сегичка!

Излязла на двора с една стиска хляб и:

— Пи-пи-пи-пи!... Кът-кът-кът...

Събрала кокошките, приклепнала в средата и почнала да им дава да кълват от шепата ѝ. Като се доближило другото шарено ярче,

пресегнала, хванала го, турила го под престилката и хайде в общината.

— Що ме викаш в туй работно време, кмете? — троснала му се още от вратата Душанка.

— Викаме те да те питаме: сладки ли са фазанчетата?

— Сладки са я! И пържени са сладки, и задушени ги бива!

— Ами колко сте изяли досега с мъжа си? — намеси се надзирателят.

— Че колко? Помня ли ги! Все ще да има десетина-двадесет. Питайте по-добре наш Петка, той ще ви каже. Щом му падне път накъм Тунджа, все донася по едно-две. Кметът запотривал ръце, Сюртюкът цъфнал от радост, а на Душана му полазили мравки по плещите.

— Ами снощи, като си дойде, само това ли ти донесе, дето си го оскубала на купището, или имаше още?

— Две бяха.

— Къде е другото?

— Ето го! У мене е, под престилката — рекла Душанка и показала една малка част от крилото само.

Сюртюкът се приближил, погледнал и отсякъл с компетентност:

— Да, да, фазанче е! Мъжко фазанче! Личи си отдалеч!

— Хубаво гледай, ама — обадила се Душанка. — Очите си отваряй, като си толкова познавач, да кажеш: мъжко ли е, или женско. По перата да познаеш!

— Какво ще му гледам! Аз съм ги гледал... гледал... Мъжко е, разбира се!

И приближил и пипнал крилото.

— Мъжко ли е?

— Мъжко е, разбира се! От най-първите, дето ги бях насадил под гащатата кокошка. Как да не ги познавам! Аз, дето се вика, съм ги мътил, аз съм ги насаждал, аз съм ги отглеждал...

— Измътила те черната чума — креснала изведнъж Душанка — и невярната болест те тръшнала, дето бедиш честните хора, поразенико с поразенико! Да пукнеш дано, дето ни влачиш по общини и канцеларии за нищо!

И като извадила ярчето изпод престилката, размахала се и го запухала с него по главата:

— На ти тебе крадени фазани, на ти тебе мъжки, на ти женски! Гиди, куче краставо! Аз да си ги пазя и гледам като писани яйца ярчетата, сърцето ми се откъсна отзарана, като го видях прикlescено едното на стобора, и едвам се реших да го заколя, а той — фазанчета били, мъжки били, крадени били, по перцата ги бил познавал!... Гиди, хайдутино! Гиди, душманино ниедни! Да не си посмял друг път да минеш покрай нас, че ти счупвам краката с кобилищата! Чуваш ли!...

Следствието се прекратило веднага. Надзирателят на фазанерията Кольо Сюртюкът се измъкнал неусетно. Душанката прегърнала раненото си и подплашено ярче като малко бебе, напуснала съдебната зала победоносно и с вирната глава. След нея, все още с шапка в ръка и със завит нагоре само един мустак, закрачил и мъжът ѝ. Останали само кметът и бай Станчо разсилният, който, приведен, цъкал учуден с език и събирал пръснатата из канцеларията перушина.

# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.